LÝ LỊCH DI TÍCH

------- *** -------

I/ TÊN GỌI DI TÍCH: **CHIẾN THẮNG HẢI THUYỀN**

II/ VỊ TRÍ, ĐỊA ĐIỂM, ĐƯỜNG ĐI ĐẾN :

1/ Vị trí: Thôn Đông Tuấn, xã Tam Hải, huyện Núi Thành, tỉnh Quảng Nam

2/ đường đi đến :

Xã Tam Hải là một xã đảo nằm ở hướng Đông Nam huyện Núi thành. Từ quốc lộ 1A đến thị trấn Núi thành theo hướng nam chừng 1,5 km rẽ trái vào con đường hướng về biển chừng 10 km qua một con phà ở sông Kỳ Hà, là đến xã Tam hải, và theo đường liên thôn dọc theo ven bờ sông chừng 2km là đến nơi diễn ra trận đánh.

III/ SỰ KIỆN LỊCH SỬ LIÊN QUAN ĐẾN DI TÍCH:

Tam Hải là một xã đảo một mặt là biển ba mặt là sông, một vùng đất cát như một cù lao và bị cách ly với đất liền, nhân dân trong vùng chủ yếu là đi biển, và các nghề thủ công tuyền thống khác, nơi đây có cửa Biển An Hà rộng lớn, sông sâu có một vị trí chiến lược quan trọng về mặt quân sự.

Là một xã có cù lao có hai cửa biển nên có vị trí khá quan trọng, trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ xâm lược, kẻ địch thường đổ bộ bằng đường biển tập kích, đánh phá rất ác liệt, địch mở nhiều cuộc càn quét đánh phá vào các căn cứ lõm của ta. Đặc biệt là trong giai đoạn chống Mỹ cứu nước, với một địa thế hết sức quan trọng giáp với biển đông là vị trí chiến lược của chiến tranh nên sau khi hiệp định Giơnevơ được ký kết địch đã nhanh chóng hình thành các bộ máy chính quyền, các lực lượng vũ trang để khống chế, kiểm soát, đánh phá cơ sở cách mạng của ta, chúng xây dựng chính quyền tay sai từ xã đến thôn, thành lập các trung đội nghĩa quân, dân quân tự vệ để quản lý địa bàn (vùng biển Đông) nhằm phục vụ cho chiến tranh lâu dài của chúng.

Ta cũng có xây dựng lực lượng để chuẩn bị đấu tranh chính trị, theo dõi đối phó với địch, tuyên truyền phát động quần chúng về phong trào đấu tranh cách mạng, lúc này các tổ chức Đảng trên địa bàn xã được củng cố, đội vũ trang của xã được thành lập, ta chuẩn bị các tổ chức lực lượng, phát động quần chúng đấu tranh chính trị, và binh địch vận, triển khai tổ chức đánh địch, từ năm 1961-1964. trong năm 1964 được sự hỗ trợ của đại đội V14 bộ đội tỉnh, bộ đội địa phương, đội công tác và du kích xã phát động nhân dân nổi dậy tiêu diệt ác ôn, Ngụy quân, Ngụy quyền và thành lập bộ máy chính quyền cách mạng ở các thôn được giải phóng. Mỹ - Ngụy tổ chức phản kích và đánh phá càn quét. Ngày 7-5-1965 quân Mỹ đổ bộ vào cảng Kỳ Hà, xây dựng căn cứ Chu Lai, xát định Tam Hải là một địa bàn trọng yếu nên địch ra sức củng cố chính quyền, xây dựng lực lượng, xây dựng sân bay dã chiến ở thôn Hoà Long, thành lập một diên đoàn Hải Thuyền ở thôn Đông Tuấn, ngày đêm trên bầu trời, dưới mặt biển lúc nào địch cũng tuần tra, canh phòng, đánh phá các cơ sở cách mạng của ta, cô lập, biến nơi đây thành một trong những xã thuộc vành đai trắng của đế quốc Mỹ - Ngụy .

Lực lượng của ta tuy bị tổn thất nhiều nhưng đến năm 1965 lại phát triển mạnh phối hợp bộ đội và các xã lân cận mở rộng hoạt động của cách mạng mặt dù địa bàn lúc này là vành đai căn cứ quân sự của Mỹ - Nguỵ và khống chế ta. để tạo tiếng vang lớn và giáng cho địch một bài học đích đáng, lực lượng ta lên kế hoạch đánh vào điện đoàn Hải Thuyền. Tháng 6 năm 1965 Từ bàn đạp thôn Hoà Bình, thôn Hoà An, du kích xã đã phối hợp với đại đội V14 của tỉnh tổ chức tập kích đánh vào điện đoàn 15 Hải Thuyền, ta tấn công địch bất ngờ từ mọi phía, không cho địch gọi đồng bọn tiếp ứng, và bọn Mỹ ở căn cứ Chu Lai khi hay tin liền điều xe tăng và lính Mỹ đến tiếp ứng cho bọn địch ở đây, địch ở các đồn khác cũng tiếp ứng chi viện, ta bám trụ dựa vào địa hình tổ chức đánh địch phản kích, ta đánh bật 5 đợt phản kích của Mỹ - Nguỵ. Kết hợp với trận Hải Thuyền du kích xã tập kích vào hội đồng xã của chúng, tiêu diệt gọn mâm hội đồng xã .

Trận đánh vang dội này ta tiêu diệt 136 tên, trong đó có 39 tên lính Mỹ, bắt sống 26 tên nguỵ, đánh chiếm 14 thuyền chiến đấu, thu nhiều vũ khí quân trang quân dụng của địch ta làm chủ điện đoàn trong vài ngày. Sau đó địch tổ chức tập kích và chiếm lại .

IV/ KHẢO TẢ DI TÍCH :

Hiện nay nơi diễn ra trận đánh đã là một chợ lớn buôn bán của xã, nơi đây có một bến thuyền rộng, hướng về phía tây, sau lưng là một đồi cát, xung quanh là nhà của dân. Hiện nay tại khu vực này là chợ buôn bán, xung quanh đã quy hoạch đất ở và đang thành lập thị tứ. Đất thuộc quyền quản lý của nhà nước .

V/ LOẠI HÌNH DI TÍCH : **DI TÍCH LỊCH SỬ**

VI/ GIÁ TRỊ LỊCH SỬ CỦA DI TÍCH:

Để bảo vệ vành đai diệt Mỹ, và cũng cố phát triển phong trào cách mạng, đánh an sự kiềm kẹp của địch. Trận đánh Hải Thuyền là thể hiện tinh thần tiêu diệt những ưu mưu thâm độc của địch nhằm khống chế cảng biển An Hoà cô lập ta, bòng kiềm oát khu vực trọng yếu này, bảo vệ căn cứ Chu Lai của địch. Nhưng với trận đánh này a đã thể hiện tinh thần cao độ, phá tan kế hoạch trên và tạo niềm tin cho quần chúng hân dân về Đảng và công cuộc đấu tranh chống Mỹ cứu nước của dân tộc ta. Và tạo iềm tin cho quân và dân ta góp phần tạo nên những chiến thắng tiếp sau.

VII/ TRẠNG THÁI BẢO QUẢN, CƠ SỞ PHÁP LÝ, PHƯƠNG ÁN BẢO VỆ

1/ trạng thái bảo quản :

Khu vực xảy ra trận đánh có sự thay đổi, tại đây hiện nay là một khu chợ buôn ấn sấm uất của nhân dân địa phương, và nơi đây hiện là khu quy hoạch dân cư.Tuy hiên khu vực này vẫn không thay đổi hiện trang là bao nhiêu, đất trong khu vực uộc quyền quản lý của nhân dân và chính quyền địa phương.

2/ cơ sở pháp lý, phương án bảo vệ :

Nơi đây nghi dấu một trận đánh vang dội của đại đội V14, bộ đội địa phương dân quân du kích địa phương (xã Tam Hải) trong những năm kháng chiến chống ỹ cứu nước, để nghi dấu một chiến công, góp phần trong việc giáo dục truyền thống u nước cho thế hệ trẻ, đồng thời di tích không bị xâm hại và mất đi. Trước tiên ính quyền địa phương có phương án bảo vệ, quản lý tốt. Trên cơ sở đó các cấp có

thẩm quyền lập hồ sơ khoa học và đề nghị UBND tỉnh cấp bằng công nhận di tích. Các ngành các cấp ở địa phương thực hiện tốt việc bảo vệ và phát huy giá trị của di tích này .

Núi Thành, ngày 22 tháng 10 năm 2007

Người lập hồ sơ

Dương Quang Trường